

**Відділ освіти Кривоозерської райдержадміністрації
Секретарська загальноосвітня школа I-III ступенів
Кривоозерської районної ради Миколаївської області
Вулиця Миру 2, с. Секретарка, 55142, тел (05133) – 94-53-34
e-mail. sekretshkola@mail.ru КОД – ЄДРПОУ: 26108350**

**Обласний конкурс
«ТВАРИНА РОКУ - РОПУХА»**

Виконали: учні 3 класу

**Керівник: Пастух Тетяна Леонідівна,
вчитель початкових класів**

Криве Озеро - 2019

ЗМІСТ

Актуальність роботи

Мета

Об'єкт дослідження

Етапи дослідження

Очікувані результати

Вступ

Основна частина:

- Поширення ропухи на території України
- Ропуха звичайна сіра
- Ропуха зелена
- Анкета запису спостережень
- Таблиця фенологічних досліджень
- Ареал ропух на території села Секретарка
- Травна система та розмноження ропух
- Авторська казка «Неслухняне жабеня»
- Оповідання «Жаба - генерал»
- Оповідання «Бабусина гостя»
- Народ скаже, як зав'яже
- Жаби в народній медицині
- Вірші учнів
- Ребус і кросворд

Поробки своїми руками:

- «Жаба - тільда»
- Розмальовка ропухи

Фотозвіт учасників дослідної команди обласного конкурсу

«Тварина року - ропуха». Перебіг проекту

Висновок

Список використаних джерел

Тип проекту: народознавчий, краєзнавчий, короткотривалий

Актуальність роботи:

Природа – це глибокий і чарівний світ, який оточує людину. Тваринний світ – це цікавий путівник дивовижним світом наших друзів менших. Яскравими представниками якого являються прекрасні створіння – ропухи.

У природі залишилося занадто мало цих видів, а тому варто підтримати їхню популяцію. У нас є реальний шанс врятувати ропух - відновити унікальну частину різноманіття живої природи, а також підготувати важливу інформацію про те, як зберегти види, які мешкають на території нашого села і ризикують вимерти.

Мета: вивчення учнями біологічних особливостей тварин даного виду, проведення моніторингу чисельності виду території села Секретарки, Кривоозерського району, Миколаївської області. Сприяння формуванню в учнів переконань, моральних принципів та активної життєвої позиції у галузі охорони тварин рідного краю, активізації пізнавальної, творчої та просвітницької діяльності учнів.

Об'єкт дослідження: ропуха сіра і ропуха зелена, які мешкають на території села Секретарка, Кривоозерського району, Миколаївської області.

Етапи дослідження:

1. Фенологічні дослідження.
2. Дізнатися скільки особин і де мешкають ропухи протягом року на території нашого села.
3. Узагальнення результатів дослідження
4. Використання в народній медицині
5. Проведення роз'яснювальної роботи серед учнів школи і населення
6. Образ ропухи в усній народній творчості
7. Накопичування авторських віршів, малюнків, ребусів, кросвордів і забавлянок;
8. Узагальнення результатів дослідження.

Очікувані результати: учні навчатися накопичувати та аналізувати інформацію, розширять свої знання про ропух, які мешкають в нашій місцевості. Ознайомляться з видами ропух у нашому регіоні. Учні гуртуються на захист ропух в нашому регіоні. Учні зацікавляться проектною діяльністю, покращаться міжособистісні стосунки між дітьми.

Дивовижний світ тварин

4 жовтня - Всесвітній день захисту тварин, або День тварин - міжнародне свято, покликане звернути увагу людства на проблеми інших мешканців планети Земля. Він був запроваджений Міжнародним конгресом прихильників руху за захист природи, що проходив у Флоренції в 1931 році. Це рішення підтримали організації, створені з метою захисту тварин у різних країнах світу. Дата 4 жовтня вибрана не випадково. Це день католицького святого Франциска Ассизського, який вважається покровителем тварин. За переказами, святий Франциск з особливою турботою ставився до усіх живих істот і відчував їхню біль і страждання гостріше за свої власні, міг спілкуватися з тваринами. Його вважають "патроном" екологів всього світу. Розуміючи природу як дзеркало Боже, розглядав усі сотворіння як «братів» і «сестер» та славив у своїй «Пісні до сонця» досконалість творіння.

Статистика невблаганна: кожну годину з лиця нашої матінки Землі безповоротно зникають три види тварин. Навіть не віриться! Кожен день відходять в історію близько 70-ти видів флори і фауни нашої планети. Біологічне різноманіття Землі неухильно скорочується величезними темпами.

В Україні Всесвітній день захисту тварин святкується, починаючи із 2000 року. Це свято шанують не тільки представники природоохоронних організацій, а й просто звичайні люди, в житті яких тварини займають особливе місце. У багатьох країнах вважається, що домашні тварини — це частина сім'ї, і вони мають такі ж права, як і інші її члени. Вони отримують спеціальне медичне обслуговування, здорову їжу тощо, і в той же час, тварини, як і раніше страждають від людської жорстокості. Тож давайте не забувати про те, що роблячи добру справу, допомагаючи нашим братам меншим, ми допомагаємо собі.

Ми завітали до нашої Секретарської сільської бібліотеки і познайомились з книжковою виставкою : "Тваринний світ України"

Цікаві книги чекають на Вас :

1. Астон К. Тварини. – Х.: Книжковий клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2009.
2. Дивовижне у світі тварин. – К.: Павлін, 2005.- 208 с.
3. Домашние питомцы . –М. : Махаон, 2007.
4. Енциклопедія тварин. – Х.: Пегас , 2005. -64 с.
5. Ілюстрована енциклопедія тварин. - Х.: Пегас , 2007.- 112 с.
6. Пейдж Д. Давай знайомитися : ропуха. – Х.: ТОВ « Веста», 2004.
7. Писанець Є. М. Земноводні України (посібник для визначення амфібій України та суміжних країн). — Київ: Видавництво Раєвського, 2007.
8. Тварини .- Х.: Фоліо, 2004.- 317 с.
9. Тварини нашої планети. – Х.: МОСТ-Торнадо, 2003. – 272 с
10. Тваринний світ помірних зон. - Х.: Промінь, 2003.- 64 с.
11. Тваринний світ тропічних і субтропічних зон .- Х.: Промінь, 2003.- 64 с.
12. Тетельман А.С. Домашние любимцы. –Х.: Чайка, 2013.- 96 с.
13. Фауна України. Том 7: Земноводні та плазуни / под. ред. Тарашук В. І.. — Київ: Видавництво АН УРСР, 1959.
14. Цеханська О.Ф. Енциклопедія тварин. –Х. : Ранок, 2006. – 128 с.
15. Червона книга України. Тваринний світ / І.А. Акімов. — К.: Глобалконсалтинг, 2009.
16. Шаламов Р.В. Тваринний світ України. – Х.: ВД «ШКОЛА», 2006. – 144 с.

ПОШИРЕННЯ РОПУХИ ЗВИЧАЙНОЇ В УКРАЇНІ

Ропухи поширені на більшій частині території України. На півдні межа проходить орієнтовно середньою та нижньою течією Дніпра - Дніпропетровською та північню Запорізької областей, Кіровоградською, північню Миколаївської та Одеської областей; також відомі знахідки в околицях Херсона та в пониззі Дністра та Дунаю. У Кривоозерському районі Миколаївської області поширені два види ропух - сіра та зелена.

На сході ареал частково включає Харківську, Донецьку та Луганську області. У Карпатах піднімається на висоту до 2000 м. Населяє лісові ландшафти; у південній лісостеповій та степовій зонах поширення сірих ропух пов'язано з острівними лісами та заплавами.

Місця проживання та чисельність

В Україні ропухи живуть у регіонах з лісовими ландшафтами, де їх можна зустріти у різноманітних місцевостях: хвойних, широколистяних, мішаних лісах та закінчуючи насадженнями: гаї, парки, садові ділянки, міські сквери, рідше — лісопосадки. Відкритих ділянок ропуха уникає, хоча інколи зустрічалась вона на орних землях та пасовиськах. З водоймами пов'язана тільки в сезон розмноження, решту періоду активності звичайно живе поблизу від них, віддає перевагу вологим місцям. Впливають на умови вибору місць нересту та ділянок перебування по завершенні сезону розмноження - величина покриття водною рослинністю, умови наземного перебування біля ставка, ступінь антропогенного впливу, максимальна глибина, хімічні характеристики води, такі як лужний баланс, твердість тощо. Показують, що щільність ропух не пов'язана виразно з будь-яким з цих параметрів і цей вид, вірогідно, колонізує комфортні ділянки у своїх улюблених місцях перебування майже випадково.

Зовнішній вигляд

Дорослі ропухи великі за розміром, приблизно 6 – 9 см. Самиці більші за самців, вони можуть бути значно більші (понад 10 см, а інколи зустрічаються до 20см). Тулуб ропухи широкий і приземкуватий, шкірка грубозерниста. Забарвлення залежить від виду, статі і віку, а також часу року, буває не тільки сірим, а й оливковим, темно-коричневим, теракотовим, піщаним. Відмітною особливістю є очі помаранчевого кольору, зіниці розміщені горизонтально.

Особливості поведінки ропух

Зазвичай ропуха полює в нічний час. Вдень загалом пасивна, спостерігається активність у дощову та похмуру погоду. Денними сховищами ропух служать вологі місця, порожнини під коренями та стовбурами повалених дерев, пеньки, каміння, купи хмизу, листова підстилка. На зимівлю гуртуються у вересні-листопаді. Зимують поодинокі або невеликими групами у непромерзаючих сховищах — норах гризунів, трухлявих деревах, порожнинах ґрунту, купах каміння, іноді в льохах.

При дослідженні особливостей біології цього виду в центральній Україні зроблено припущення, що у зв'язку з тим, що в районі спостережень ґрунт протягом зимового періоду промерзає на глибину 1-2 м, ропухи зимують там, найвірогідніше, у намулі, в воді. Коли потурбувати ропуху, або коли вона відчуває небезпеку, то її залози виділяють молочно-білу рідину - буфагін; вона навіть здатна

«вистрілювати» ним в хижака. Цього достатньо, щоб утримати багатьох ворогів на відстані. Але такі вороги ропух як змії і їжаки виробили проти цієї отрути імунітет і обсолютно не бояться ропух і сміливо її атакують. При зустрічі з людиною ропуха звертається в цупку грудку, втягує голову і заплющує очі.

Живлення

Добувають їжу ропухи слабоактивним «патрулюванням», спостереженням за жертвою, а коли комашка замешкається – вона своїм довгим язиком вистрілює і приклеює жертву до нього.

Живляться ропухи комахами та малорухомими наземними формами безхребетних. Поїдають гусінь, жуків, плівкокрилих, жувелиць, павуків, мурашок, багатоніжок, дощових червів, молюсків.

Розмноження

Початок сезонної активності пов'язаний із встановленням весняних температур повітря 5-10°C й припадає на першу половину — середину березня (залежить від погодних умов щороку). Під час розмноження тварин можна зустріти у водоймах всякої години доби, але по його закінченні звичайно характерна присмерково-нічна активність.

Парування й відкладення ікри починаються майже відразу після виходу з місць зимівлі й зазвичай пов'язані з встановленням температур води приблизно 5-8°C і повітря близько 10 °C. Для нересту займають неглибокі слабопроточні або стоячі водойми, відкладаючи ікру, як правило, на глибині 50-100 см. Ікру у вигляді двох довгих чорних слизуватих шнурів відкладають найчастіше неподалік від берега, одна кладка містить 7-9 тис. ікринок, розташованих звичайно у два-чотири ряди.

Самці приходять на місця розмноження дещо раніше від самиць і перебувають тут протягом усього періоду нересту, який є досить коротким і триває 2-3 тижні. Самиці після відкладання ікри майже відразу ж покидають водойми, затримуючись тут не більше одного дня.

По закінченні нересту переважно тримаються в радіусі 500—1500 м від місць розмноження, але вже у серпні - жовтні починають мігрувати до нерестових місць, де навесні наступного року буде відбуватися розмноження.

Пуголовки

Вилуплення личинок при температурі 10-20°C відбувається через 2-5 діб. Вилуплені пуголівки спершу прикріплюються до слизових залишків шнура, майже не рухаються, а їхні розміри перед початком активного живлення незначні, усього 3-5 мм. Через 10-14 днів після вилуплення вони починають пересуватися й часто на мілководді утворюють скупчення у декілька десятків тисяч особин. Личинковий період триває дещо понад два місяці, розміри тіла ропух відразу після метаморфозу становлять 20-30 мм.

Молоді особини, на відміну від дорослих, перший час можуть бути активні на суші не лише в присмерково-нічний період, але й у світлий час доби. За природних умов починають розмножуватися, найбільш вірогідно, на третьому-четвертому році життя, по досягненні самцями й самицями довжини тіла 50 і 60 мм відповідно.

Живляться пуголівки зеленими та діатомовими водоростями.

Хижаки

Личинок та цюголітків сірих ропух виявляли у шлунках жовточеревої джерелянки та зелених жаб. Дорослі ропухи можуть входити до раціону звичайного вужа та гадюки, багатьох видів птахів: сірої ворони, крука, сірої чаплі, пугача, мохноногого канюка та ссавців: сірого пацюка, борсука, ласки та ін.

Охорона

До зменшення чисельності популяцій та скорочення ареалу сірих ропух призводять численні антропогенні фактори, такі як руйнування природних лісових ландшафтів та забруднення промисловими та побутовими відходами водойм, які вони займають для розмноження.

Вид сірих ропух занесено до Додатку III «**Конвенції з охорони дикої флори і фауни та природного середовища існування в Європі**» (категорія «Види, що підлягають охороні») та до «**Червоного Списку хребетних Міжнародного союзу охорони природи (МСОП)**»

Список використаних джерел

https://museumkiev.org/zoo/esseis/bufo_ukr.html

<https://zpkrai.jimdo.com/>

https://museumkiev.org/zoo/esseis/bufo_ukr.html

Писанець Є. М. Земноводні України (посібник для визначення амфібій України та суміжних країн). — Київ: Видавництво Раєвського, 2007.

Фауна України. Том 7: Земноводні та плазуни / под. ред. Таращук В. І.. — Київ: Видавництво АН УРСР, 1959.

Червона книга України. Тваринний світ / І.А. Акімов. — К.: Глобалконсалтинг, 2009.

Малюнок Владислава Власенка

Ропуха сіра звичайна

На території нашого села Секретарка, Кривоозерського району, Миколаївської області звичайну або її ще називають сіру ропуху можна зустріти доволі часто. Це найбільші земноводні тварини, які мешкають у нашій місцевості. Ропух можна зустріти в непримітних куточках на подвір'ї, або в лісосмузі чи в грудках землі на полі.

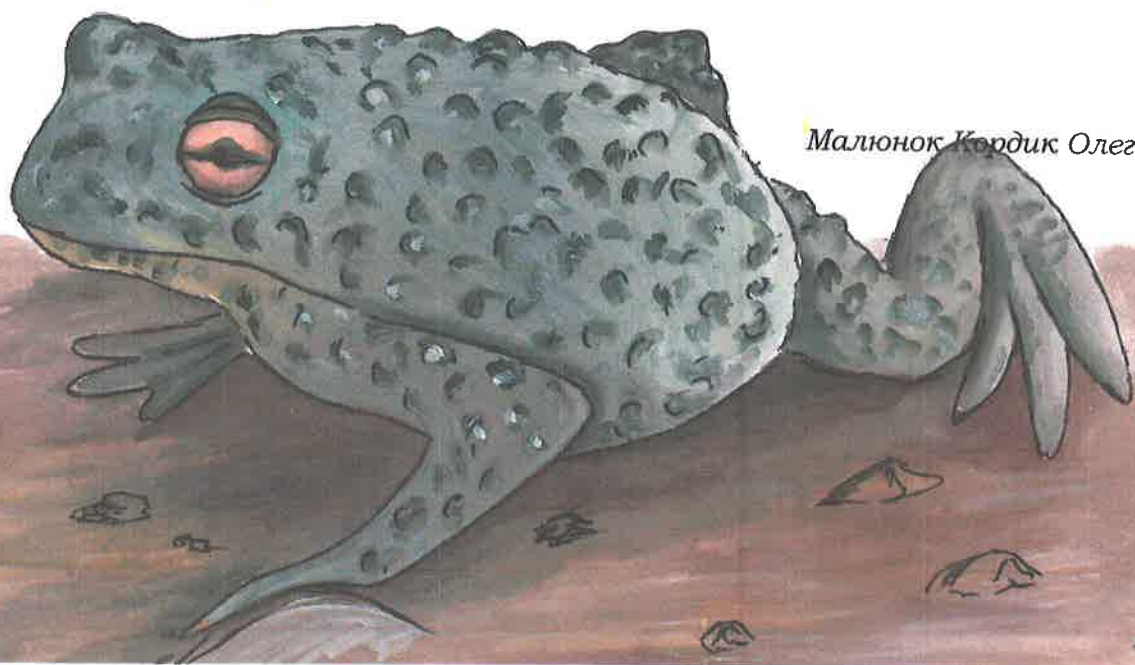
Зовні ця тваринка зовсім не приваблива, її шкірка вкрита бородавками і слизом. Інколи, коли вона ховається в землі чи в листі, ропуха покривається густим шаром пилу або сміттям. В народі існує повір'я, що від жаби можна заразитися тими бородавками. Але це справжня нісенітниця! Можливо нас, дітей, батьки лякали, щоб ми не кривдили цих бідолашних створінь.

Шкірні виділення ропухи мають лише слабку отруйну та бактерицидну дію. Мало знайдеться тварин з такою чистою шкірою. Саме життя ропухи багато в чому залежить від шкірного дихання - до 50% кисню вони одержують через зволожену слизисту шкіру.

Ропухи більш коротконогі, на відміну від жаб, пересуваються дрібними стрибками чи ходять, поквацивши перебираючи лапками по черзі. У воду мігрують весною лише задля розмноження. Загалом же це сухопутні тварини.

Самка відкладає від 2 тисяч до 10 тисяч ікринок у вигляді довгих, схожих на намисто слизистих шнурків, з яких виводяться личинки - пуголочки, що плавають і живляться водною рослинною та тваринною їжею. Після перетворення з пуголочки в молоду ропуху, вони виходять на суходіл і харчуються виключно тваринною їжею: жуками, гусінню, павукоподібними, слимаками, тощо.

Інколи люди беруть ропуху в тераріум як екзотичну тваринку. В неволі вони живуть до 30-40 років.

Малюнок Кордик Олег

Ропуха зелена

В селі Секретарка, Кривоозерського району, Миколаївської області зелену ропуху можна зустріти дуже часто. Це найбільші земноводні тварини, як і сіра ропуха, які мешкають у нашій місцевості. Зелених ропух можна побачити біля криниці, на подвір'ї, в погребі, на городі. Часто тулуби розчавлених тваринок зеленої ропухи можна побачити на вулиці. Можна впевнено сказати, що ця істота комфортно почувається в населених пунктах.

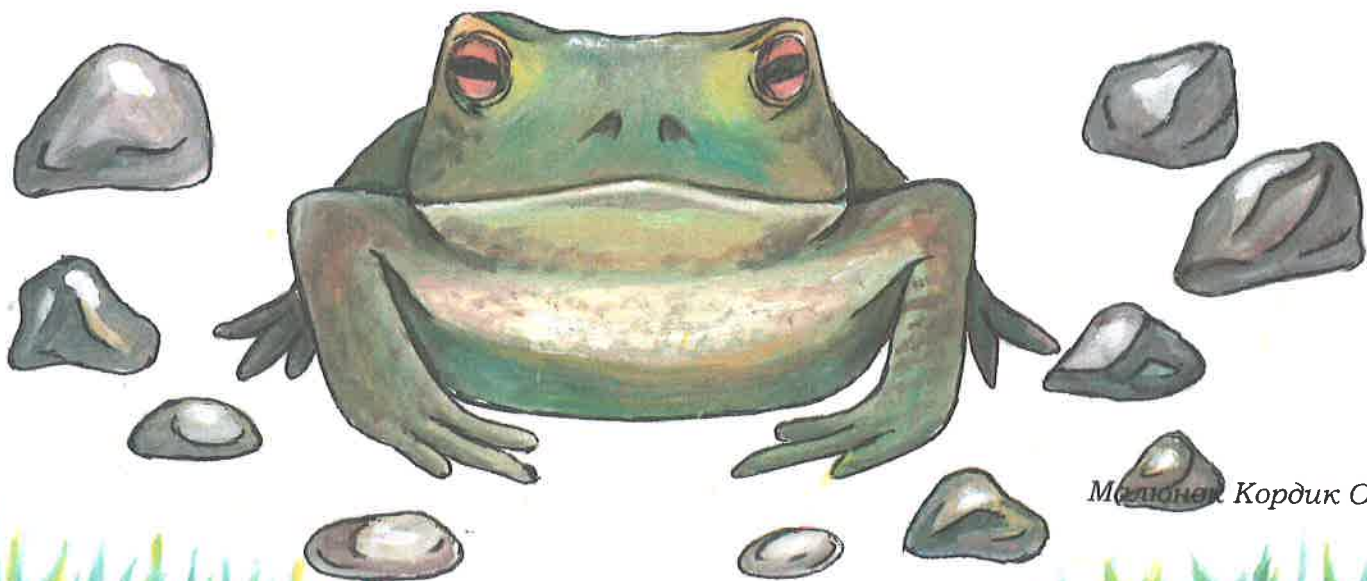
Довжина тіла зеленої ропухи коливається в межах від 80 до 120 мм. Шкіра на спині покрита горбками. Основний колір сіруватий або оливковий. Він розведений зеленими або оливковими плямами і червоно-помаранчевими крапками. Живіт має сірий колір. У самців на відміну від самок є шлюбні мозолі на першому пальці. Зовні самці дрібніші самок, а їх шкірка має більш насичений зеленуватий відтінок. Зіниці очей розташовуються горизонтально.

Зелені ропухи розмножуються в струмках, ставках, болотах, калюжах, канавах, наповнених водою, з глибиною не більше 50 см. Самка відкладає від 2 тисяч до 30 тисяч ікринок. Виходять довгі ланцюги ікринок, довжина яких доходить до 2-7 метрів. З ікринок наприкінці весни з'являються пуголовки. Багато з них гине, але високу смертність компенсує плодючість самок. Період перетворення, тобто метаморфозу пуголовків в дорослих особин, проходить з червня по вересень. Залежить це від регіону проживання.

Даний вид ропух відноситься до теплолюбних амфібій з верхньою межею температури 40 градусів за Цельсієм. Ропуха зелена проявляє високу стійкість до висихання. Вона гине лише тоді, коли організм втрачає 50% вологи. Представники виду потребують водоймищ лише в період відкладання ікри, але в посушливих районах, як наш регіон, регулярно відвідують їх в нічний час для зволоження шкіри. Активність в основному проявляється з сутінках і вночі, лише в період розмноження ці жаби активні в денний час. У спеку безхвості земноводні часто знаходяться на мілководді.

Представники цього виду в основному ходять, а стрибають рідко, так як м'язи на задніх кінцівках недостатньо розвинені. Зелені ропухи сплять на землі, рідко у воді. Зимують поодинокі або групами. Час зимової сплячки значно змінюється в залежності від регіону проживання.

Раціон харчування тваринки складається з жуків, павуків, інших безхребетних. Велику частку в споживанні їжі складають мурашки. Пуголовки харчуються детритом і водоростями.

Малюнок Кордик Олег

АНКЕТА
для запису даних спостережень за зеленою ропухою
Миколаївська область, Кривоозерський район, село Секретарка

Дата спостереження	27 липня 2019 року
Тип місцевості (населений пункт, вздовж дороги, берег річки, водойма. тощо)	Берег річки Гнилюхи, долини біля Мечетнянського та Ребівського ставків; у видолинку де Малярівський ставок.
Години обліку	Початок обліку 18.00 год. Кінець обліку 21.00 год.
Погода	Сонячна, суха, температура повітря +28С
Кількість, особин за якими спостерігали	Зелені ропухи в кількості 3 особин
Елементи поведінки ропухи	Кволість, пасивне полювання
Як ви вважаєте, чи змінилася чисельність цього виду у Вашій місцевості за останні роки?	Чисельність звичайних сірих ропух різко зменшилась, у порівнянні з минулими роками. Кількість зелених ропух на території села Секретарка Кривоозерського району Миколаївської області також зменшилась, але не так суттєво.
Які народні назви ропухи в використовують у вашій місцевості	Рабушка. Сіропузик. Кумка. Шкрек
Коротко опишіть свою участь у конкурсі «Тварина року»	Ми розповідаємо меншим друзям, щоб вони захищали ропух і не знищували їх. Ми написали вірші про жаб і ропуху. Склали ребус.
Адреса	Миколаївська область, Кривоозерський район, село Секретарка
Електронна адреса	knopa2709@ukr.net
Дата заповнення	27 липня 2019 року

Вели спостереження члени дослідної команди:
Кибик Артем, Мазур Сергій, Рубашкін Денис, Рубашкіна Єлизавета

ТАБЛИЦЯ

для запису фенологічних даних

Миколаївська область, Кривоозерський район, село Секретарка

Фенологічні дані	Дата	Опис фенологічних даних у природі: появились бруньки на кущах і деревах, ґрунт прогрівся, ґрунт вологий, пробилася трава. Наявність харчових ресурсів: з'явилися комашки, плівкокрилі жуки, слимаки.
Перша зустріч	12.04.2019	Зелену ропуху вперше зустріли на городі, під грудками землі, коли саджали картоплю.
Масова поява	10.05.2019	У долині, де протікає річка Гнилюха, наша дослідна команда виявила цілий табір зелених ропух.
Поява молодняку	13.07.2019	Дуже багато малесеньких пугловоків ми виявили в різних місцях нашого села Секретарка: у долині, де протікає річка Гнилюха; в очереті, біля Мечетнянського та Ребівського ставків; у видолінку де Малярівський ставок.
Зустріч тварин за полюванням (яка здобич)	08.07.2019	Під час спостереження за ропухами ми виявили, що вони ловили язиком дрібну мошкарку і бабки.
Остання зустріч	09.10.2019	Наткнулися на ропуху в садку під деревом клена. Тваринка була дуже пасивна, коли нас побачила, то згорнулася в клубок і завмерла.

Вели спостереження члени дослідної команди:

Власенко Владислав, Гоцюк Софія, Кордик Олег, Мосненко Максим.

АРЕАЛ РОПУХ (ЗЕЛЕНОЇ І СІРОЇ) В СЕКРЕТАЦІ

Поширення зеленої і сірої ропухи в Секретарці Кривоозерського району, Миколаївської області (за матеріалами фенологічних досліджень учнів 3 класу, станом на літній період 2019 року).

Зелена ті сіра ропухи, будучи у своєму поширенні пов'язаними зі степовими біотопами, у лісовій та в лісостеповій зонах також тримаються відкритих ділянок (вирубок, просік, полів, луків, орних земель). Другою особливістю цих тваринок є значна синантропність - вид звичайний у різних типах населених пунктів, починаючи з великих міст і закінчуючи сільською місцевістю. Зокрема дуже часто ми зустрічали зелених і сірих ропух в різних місцях села: біля водоймищ, на городі, в полі, на подвір'ї, під штахетами у квітнику тощо.

Мазур Сергій

- - зустрічали сіру ропуху;
- - зустрічали зелену ропуху.

Секретарка
Миколаївська область, 55142

ТРАВНА СИСТЕМА РОПУХ

РОЗВИТОК ЗЕМНОВОДНИХ (стадії розвитку)

ікра

зародок

жабра

пуголовок

Малюнок Власенко Владислав

НЕСЛУХНЯНЕ ЖАБЕНЯ

Навкруги було по-зимовому холодно, завивав вітер і земля вкрилася білосніжним покривалом. Невелике озеро, стягнуте кригою, сріблом переливалося під останніми променями сонця, яке вже майже сховалося за небокрай. Зовсім недалеко від озера, в затишній підземній нірці, жила родина жаб: тато, мати, і п'ятеро діточок-жабенят. У сім'ї панували мир та злагода, от лише найменше жабеня було дуже неслухняним. Ось і зараз, коли мати вкладала всіх спати, воно вередувало:

- Я не хочу спати цілу зиму! Я хочу надвір, хочу побачити сніг, бурульки, знайти нових знайомих! Не буду спати!

- Синку не вигадуй, ти ж там замерзнеш, - відповіла мати, і вкрила сина сухим кленовим листочком.

Жабеня насправді не заснуло, а лише зробило вигляд, тож коли впевнилося, що вся його родина солодко спить, тихенько вилізло з-під ковдри. Маленький бешкетник огорнувся в суху, зів'ялу траву, і крадькома виліз із нірки. Такий знайомий світ раптом видався зовсім чужим, але прекрасним: навколо сріблом мерехтіли сніжинки, нічне небо було всіяне зірками між якими розташувався місяць виблискуючи своїм мідним рогами.

Маленький пустунчик стрибав по снігу і ловив своїм довгим язиком падаючі сніжинки. Раптом він побачив біля себе величезну тінь, і страшенно злякався. Хто, чи що це таке? Тінь швидко наблизилася до нього, і виявилось, що це просто маленький зайчик, просто для жабеняти він був величезним.

- Привіт! А я тебе раніше тут не бачив. А давай дружити, - швидко вимовив зайчик.

- Давай, - відповіло йому жабеня.

Дітлахи почали бавитися у снігу, вони стрибали й весело сміялися, та раптом жабеня провалилося в сніговий намет. Скільки не намагався зайчик витягнути друга, ніяк не виходило. Маленьке жабеня дуже злякалося, адже ставало все холодніше, його лапки стали крижаними і майже синіми. До того ж, він вже зголоднів, а комах ніде не було видно.

Раптом зайчик пригнувся до землі і хутко пострибав геть. Жабенятко підняло голову і подивилося в нічне небо: там кружляла сова. Він знав, що сови – це вороги, вони ж їдять жаб! Рішення прийшло миттєво, і через якусь мить він вже зарився у сніг так, що його не було видно. Сова довго кружляла, але втомившись, полетіла геть. Жабеня дуже замерзло, і ледве не заснуло, воно зараз так хотіло опинитися вдома в теплому ліжечку.

Раптом перед його очима виникла мотузка. Жабеня схопилося лапками за рятівну мотузочку, і вилізло із ями. Виявляється, це зайчик йому допоміг. Він почекав, поки сова полетить, знайшов мотузку і повернувся по товариша.

«Стрибай мені на спинку і чіпляйся за моє тепленьке хутро! Я миттю тебе домчу додому!» - сказав біленький зайчик. Жабеня від щастя мало не плакало, адже він знайшов справжнісінького товариша, який двічі врятував йому життя!

Друзі домовилися зустрітися навесні, після того, як проснеться після сплячки уся жабляча сім'я, попрощалися і пострибали кожен до себе додому.

Жабеня отримало величезний урок - завжди потрібно слухатися батьків! Більше воно ніколи не тікало з дому, адже це дуже небезпечно, тому кожна тваринка повинна знати свою пору для відпочинку та для бадьорості, лише тоді в природі буде порядок і гармонія.

Чорновол Ярослав

ЖАБА - ГЕНЕРАЛ

Прадідусь мій, царство йому небесне, розповідав моєму дідові, а мій дід уже розповідав мені історію про жабу – генерала.

У нашому селі Секретарка кожний город на Ребівці і на Малярівці - це райони села - упирається в долину. А на долині краса, як у казці. Там і річка, і верби такі величезні і крислаті як парасольки, і трава така шовкова і зелена як килим якогось турецького султана. Дуже багато там різних комахок і букашок. Буває, ляжу на бік під крислатим лопухом і спостерігаю. Ось малесенький комарик тягне на собі гігантську грудку. Я хотів йому допомогти, а він образився на мене і попер свою ношу ще швидше. Або манірні гусениці, які повагом по стеблі величаво перебирають своїми ніжками. Але найцікавіше в долині - так то ловити в копанці маленьких пуголовків і гратися ними як справжнісінькими солдатиками.

От я якось так грався тими жабанятами і заснув під лопухом таким глибоким і важким сном, що не чув, як мене гукали, як бігали люди вулицею, шукаючи мене, як голосила бабуса.

І ось хтось сказав: «А може в долині пошукаємо, а може – не дай Бог – втопився малий у копанці?» От і знайшли мене під лопухом, мирно і спокійно сплячого. Дід розповідав, що в моїй долоні шамрали пуголовки, а на лобі сиділо маленьке жабеня.

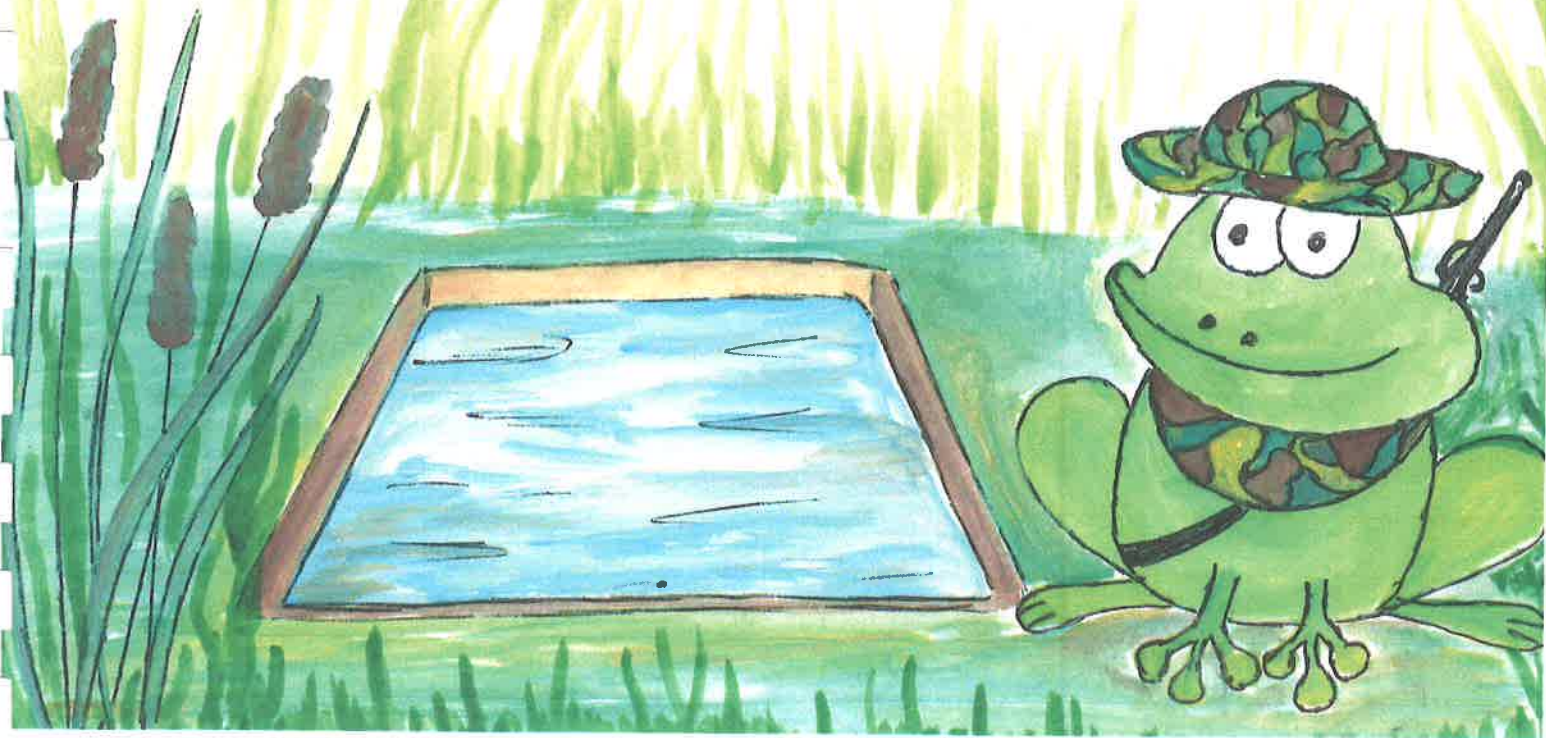
А увечері посадив мене дід Сашко на коліно і сказав, щоб я більше ніколи не ходив в долину сам, бо там величезна, як наше рябе теля, жаба-генерал і вартує копанку, бо почалась жаб'яча війна. І що в долині жаби ловлять маленьких хлопчиків і кидають в оту холоднющу воду в копанці і тримають до тих пір, аж поки у хлопчиків хвости не виростуть як у пуголовків.

З тих пір я більше сам в долину не ходив, бо жаби величезної боявся і не хотів хвоста мати, бо встидно буде перед хлопцями в школі.

А насправді ніякої жаби там не було - то дідусь мене спеціально лякав, щоб ні я, ні мої товариші в ту копанку не потрапили, бо дійсно дітям самим в долині бавитися небезпечно.

Кибик Артем

Малюнок Владислава Власенка

БАБУСИНА ГОСТЯ

Хочу вам розказати цікаву історію, яка трапилась у нашій Секретарці багато років тому. Моя прабабуся жила недалеко від Ребівського ставка, щовечора на її подвір'ї можна було побачити декілька жаб, які стрибали по своїм справам. Бабуся Горпина їх не боялась і ніколи не займала.

Одного разу увечері бабуся сиділа на призьбі і плела дідові вовняні носки, аж дивиться – до її порогу повільно підкрадається рябенька жабка. Бабуся привіталася з нею і каже: «Заходь, жабко, в мою хатку, подивись як я живу». Жабка перестрибнула через поріг і повагом почала роздивлятися бабусину світлицю. Вона пострибала під ліжко, перевірила, що робиться під шафою і столом, затрималась під скринькою. Жабка на своєму шляху то якусь кузочку, то якусь комашку знайде і з'їсть, а потім пострибала до порога, перелізла через нього і пострибала у своїх справах.

На наступний день під вечір знову до бабусиною порогу прискакала рябушка в гості. Бабуся їй відчинила двері, жабка знову перевірила підлогу в хаті, поскакала під ліжко, під шафу, під скриню і знову перелізла через поріг і пострибала до ставка.

Щовечора до пізньої осені жабка приходила в гості до бабки Горпини. А потім – зникла. Всю зиму бабуся сумувала за своєю жабкою, думала, що ж могло статися з нею: чи то лелека поцупив її, чи може хлопчиська зловили і тримають її в акваріумі, а може й здохла бідолашна.

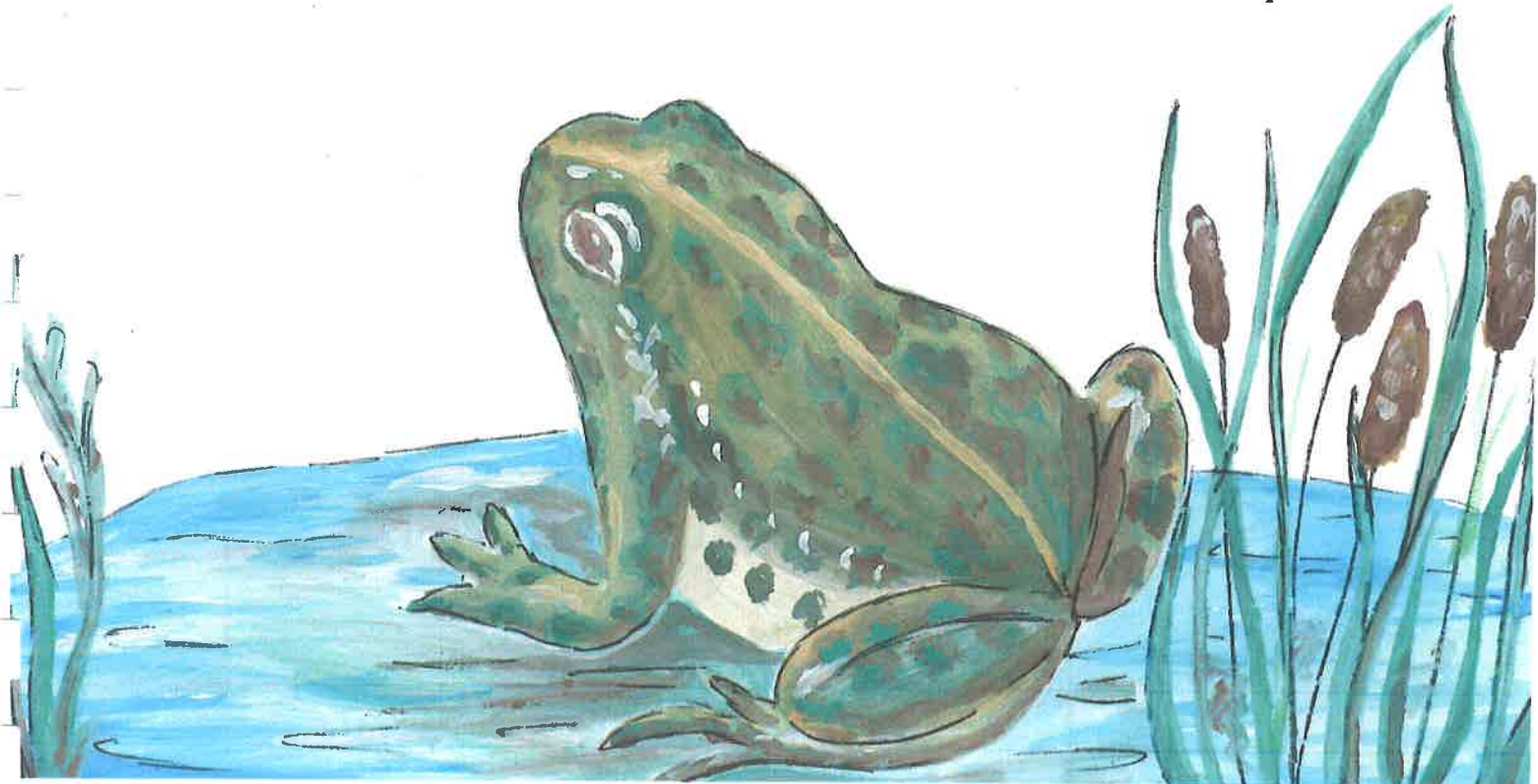
Аж ось одного вечора теплого весняного ранку до порога причалапала жабка і чекала дозволу увійти до світлиці. Радості бабусі не було меж! «Рябушечка бабчина прийшла! Заходь до мене, заходь, гостя моя дорога».

І знову щовечора до бабусі в гості навідувалася її жабка рябушка.

А пізньої осені жабка знову пропала і більше ніколи у бабусі не з'являлася...

Кирик Артем

Малюнок Кордик Олег

НАРОД СКАЖЕ, ЯК ЗАВ'ЯЖЕ

В народі по-різному ставляться до жаб, а до ропух то і поготів! Хтось боїться їх до смерті, а хтось може зловити і бавитися ними, як іграшками.

Моя бабуся казала, що в народі є така прикмета: жаба, яка вискочила на дорогу перед подорожнім, обіцяє невдачу.

Деякі люди із цікавістю та захопленням спостерігали за ними. Саме для таких людей є інша прикмета: разом з жабою в будинок входить удача.

Український народ своїми спостереження за ознаками та поведінкою жаб образно охарактеризував людей у своїх приказках та прислів'ях, казках, історіях, також навчив передбачати погоду в прикметах.

Найбільш знаною погодною прикметою про жаб є така: «Якщо жаби в болоті і річці сильно кумкають — на дощ».

Хвалькуватість деяких людей можна підкреслити слушною приказкою: «Кожна жаба своє болото хвалить».

Негарну чи недобру жінку, зажерливу чи бездушну людину часто називають жабою, яка заздрить, принижує, чи ображає насмішками іншого.

Про неглибокий рівень води в річці чи ставку, з гумором говорять, що мовляв, як жабі по коліна.

У народній творчості зустрічається дуже багато віршів, історій та казок, наприклад: «Царівна жаба», «Жабамандрівниця», «Зайчик і жаба», «Рукавичка» та ще інші казки можна назвати, де ця тварина стала центральним персонажем, а її поведінка спонукає до роздумів про добро і зло.

Гоцюк Софія

Малюнок

Власенко Владислав

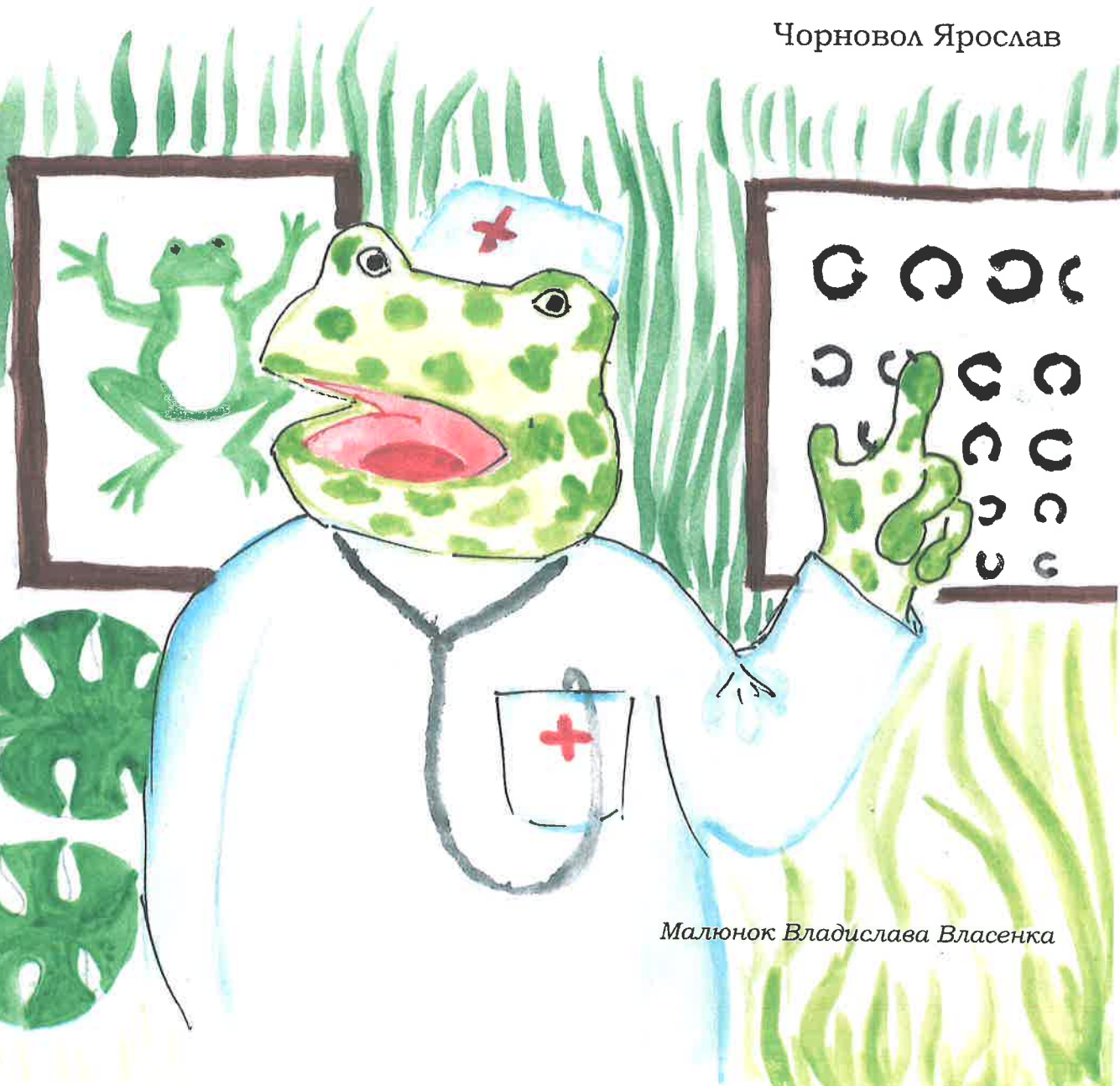
ЖАБИ В НАРОДНІЙ МЕДИЦИНІ

Серед народних забобонів про жабу, містяться такі, що стосуються народної медицини.

Жаб використовували в народній медицині доволі часто. Ними лікували болячки на тілі, виводили ластовиння на обличчі, витягували зміїну отруту, компресами із жаб лікували радикуліти й застуди. Жаб застосовували як жарознижуючий засіб.

Ангіну, виявляється, можна нібито вилікувати за допомогою ... жаби. Перейняли цей метод у цілителів Близького і Середнього Сходу. Близько до рота хворого підносять велику жабу, так, щоб на неї потрапляв все повітря, який видихає хворий. При цьому серце жаби починає прискорено битися, а пацієнтові майже миттєво стає краще. Через 10-15 хвилин хвороба повністю «переходить» на жабу. Вона, бідолаха, не витримує такого навантаження і незабаром помирає. Головна умова лікування - жаба повинна бути неодмінно велика.

Чорновол Ярослав

Малюнок Владислава Власенка

ЖАБЧИНЕ ПЛАТТЯ

На машинці в очереті
Строчить жаба у береті.
Кравець - жабка на лататті
Зшила собі нове плаття!

На животику зелене,
А на спинці – золочене
От так сукня - красота!
Буду сама модна я!

Рубашкіна Єлизавета

Очерет росте довкола:
зеленіє степ і поле.
Квіти, очерет і трави,
Все навколо - зеленаве.

Там ропуха спить, як котик,
Чеше лапкою животик,
Ловить муху язичком
І лежить під липушком

Рубашкіна Єлизавета

ПРИГОДИ РОПУХИ

У долині, край села,
Ропуха земляна жила.
Жерла жваво комарів
І боялась хлопчаків
Хлопчаки нею лякають,
Ще й дівчаток доганяють,
Кидають її в карман
І до батька на гарман.
Потім грають у футбол,
Пробігають марафон,
І ропуха весь цей час
У кармані про запас.
А увечері, як спати
Забувають витягати,
Вона нишком із кармана
Вилізала ... й по дивану,
Утікала до вікна,
Стриб в віконечко – й втекла.

Рубашкін Денис

ЖАБ'ЯЧІ ІМЕНИНИ

Жабчині іменини
 Жабоньки святкували
 Разом всі танцювали
 Жаб'ячі танці.
 Ось береться жабка в боки,
 Скачуть дружно всі навскоки;
 Жаба в ложки вибиває,
 Ропуха на гітарі грає

Кибик Артем

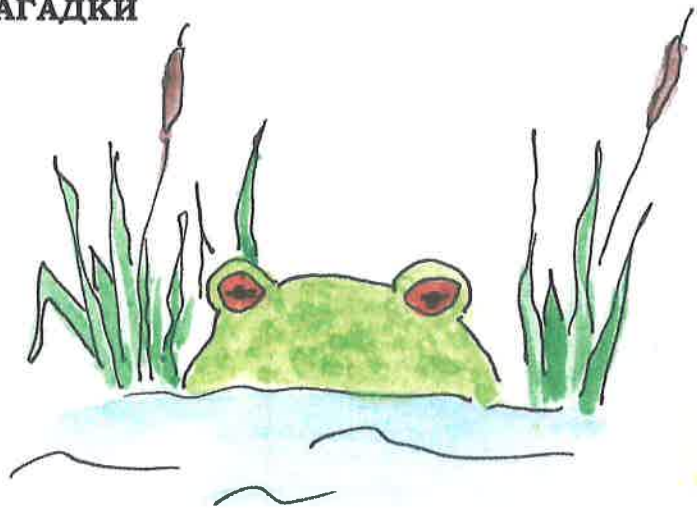

ЗАГАДКИ

Що то воно: в воді водиться,
 З хвостом родиться,
 А як виростає,
 Хвостик відпадає? (Жаба)

У зеленому жакеті
 галасує в очереті,
 Хоч і плазати мастак,
 А не риба і не рак. (Жаба)

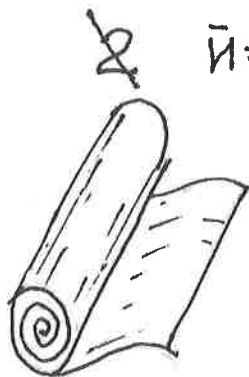
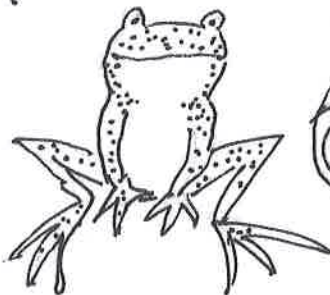
У воді сидить охоче,
 Та не риба і не рак,
 Вистромляє великі очі
 І співає: кум-квак. (Жаба)

Підбірку підготував Кордик Олег

РЕБУС

1, 0, 3, 5, 4

й = є

99

1, 4, 3, 2

(Кожна жаба своє болото хвалить.)

Автор ребусу Мазур Сергій

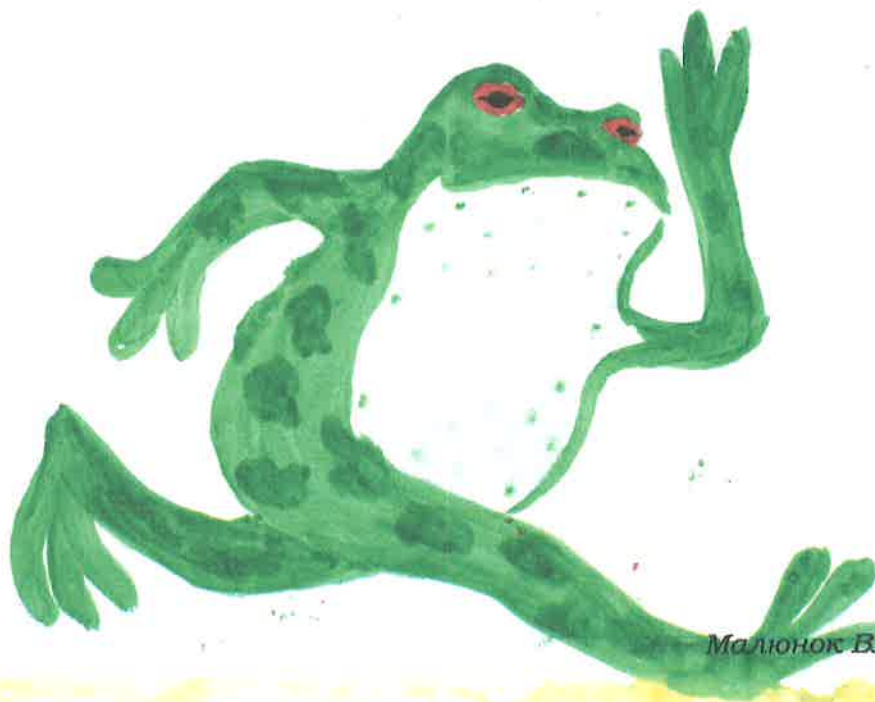
КРОСВОРД

1. Що маскує жабу від небезпеки? (Забарвлення)
2. Що хвалить кожна жаба? (Болото)
3. Столиця країни у якій їдять жаб? (Париж)
4. Як називається дитина жаби? (Пуголовок)
5. Улюблена страва жаб? (Комаха)
6. Кого бояться жаби? (Лелека)

1		З	А	Б	А	Р	В	Л	Е	Н	Н	Я	
2			Б	О	Л	О	Т	О					
3						П	А	Р	И	Ж			
4					П	У	Г	О	Л	О	В	О	К
5		К	О	М	А	Х	А						
6	Л	Е	Л	Е	К	А							

УСМІШКА

Наскільки було б страшніше, якби ропухи бігали, а не стрибали. Уявіть собі: ви чуєте «чап, чап, чап», опускаєте голову вниз і бачите ропуху, яка женеться на повній швидкості.

Малюнок Власенко Владислав

ТІЛЬДА _ ЖАБА

Я дуже люблю робити красиві речі власними руками. Пропоную разом пошити жабку.

Найбільш впізнавані ознаки ляльки Тільди це маленькі очі у вигляді маленьких точок і рум'яні щічки.

У світі не знайти схожих ляльок Тільд так, як кожна лялька сама по собі індивідуальна.

Шиють такі іграшки найчастіше з бавовни, льону, тканини, шерсті, повсті, фланелі. Одяг робиться в «сільському» стилі вона проста, але при цьому дуже ніжна. Малюнок у тканини повинен бути простим – підійде смужка, клітинка, дрібну квіточку. Ще одна характерна особливість – тканини беруться світлі, ніжних забарвлень. Занадто яскраві, контрастні точно не підійдуть.

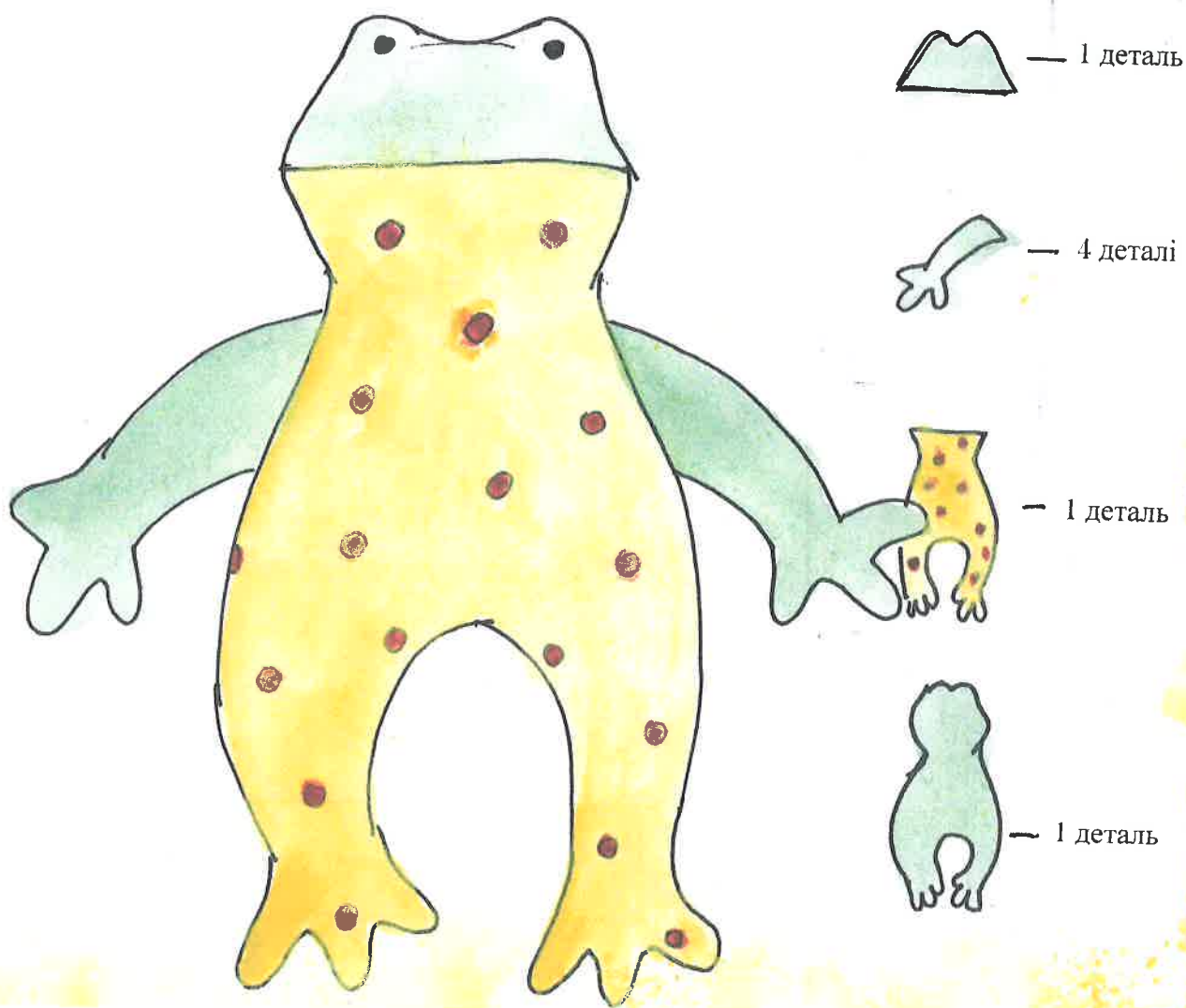
Як набивання іграшок застосовується синтепон, холлофайбер. Для обважнення фігурок їх тканинні тіла набивають навіть прожареною гречаною крупою.

Шиють їх і руками, і на машинці, тип шва і його щільність залежить зазвичай від тканини, з якого Тільда шиється.

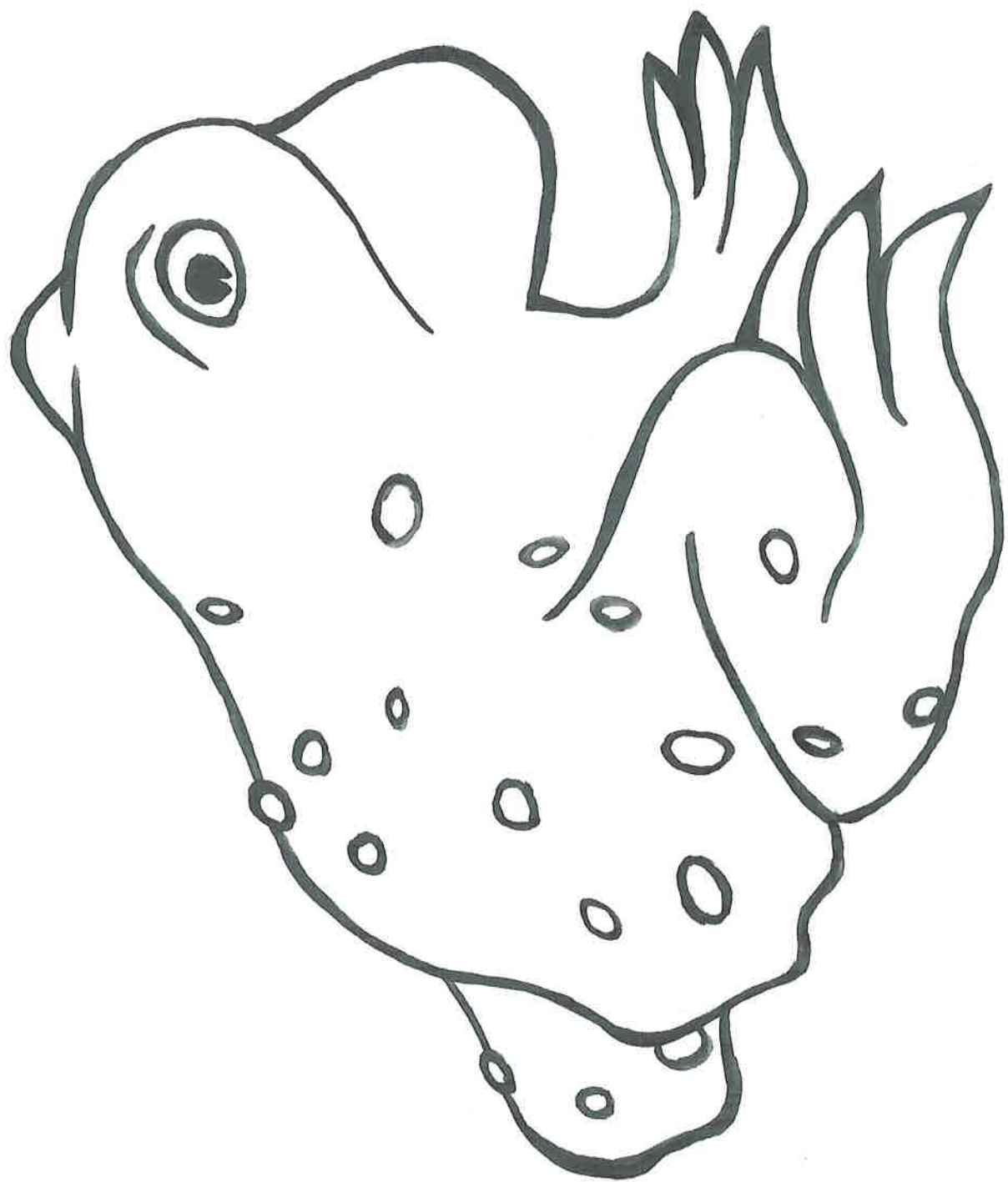
Для виготовлення декоративної композиції «Тільда-жаба» ми потребуємо кольорову тканину, шпагат, вербові прутики, нитки, синтепон, 2 намистинки, голки, ножниці та інші прикраси

Зшиваємо деталі вручну

Гоцюк Софія

РОЗМАЛЬОВКА РОПУХИ

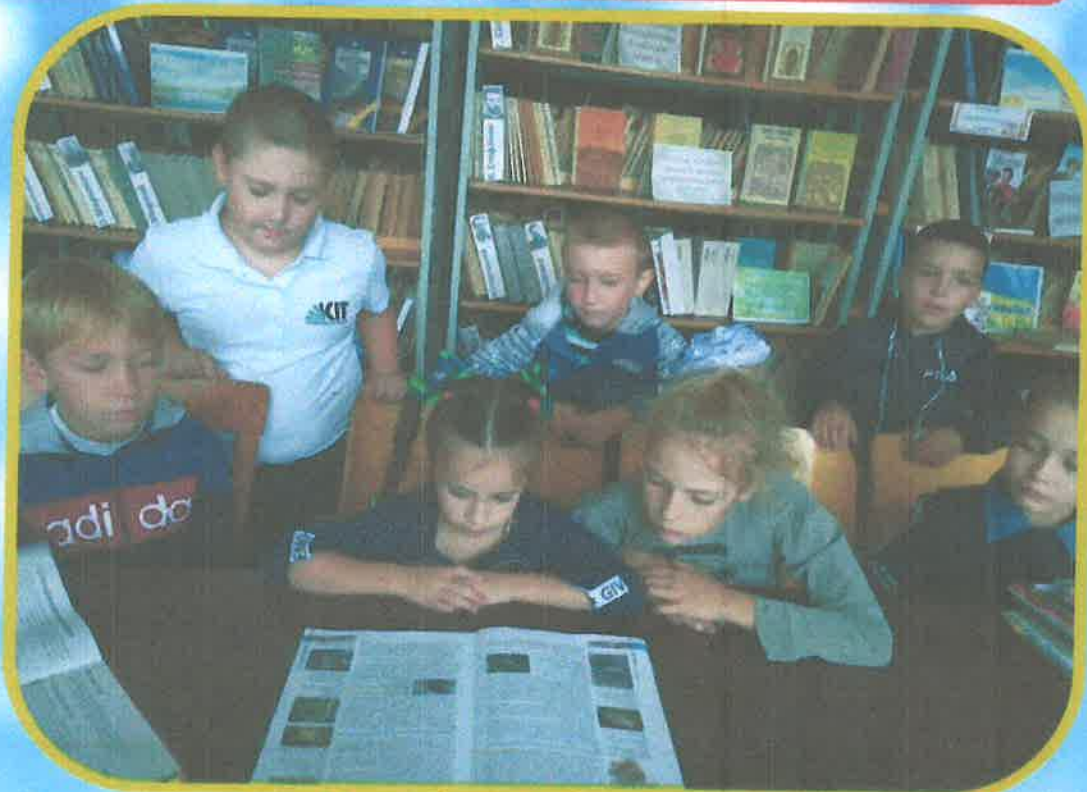

Малюнок Кордин Олег

Ознайомлення членів дослідної команди
проекту “ТВАРИНА РОКУ - РОПУХА”
з книжковою виставкою “Тварини нашої
планети”, яка розміщена в шкільній бібліотеці

Діти розглядають журнал із ілюстраціями про
земноводних, які мешкають в нашій
місцевості

Ознайомлення
з умовами
конкурсу,
створення
дослідної
команди та
розподіл
доручень між
учасниками
проекту

Наші художники
Власенко Влад і
Кордик Олег
проводять
майстер – клас з
однокласниками

Проведення роз'яснювальної
бесіди для учнів
Секретарської школи і
мешканців села Секретарка
про захист ропух

Рятувальна операція “Живіть, ропухи”

В металевій бочці, яка була на четверть заповнена водою і захована за пустою спорудою, учні з класу Кибик Артем, Чорновол Ярослав, Рубашкін Денис, виявили сім”ю ропах. Жаби були в критичному стані – дуже кволі, вони не мали можливості вибратися з бочки і роздобути собі їжу. Рятівники миттю організувалися і з великими зусиллями врятували життя чотирьом тваринкам і випустили на їх на волю.

Перше знайомство
членів дослідної
команди проекту
“ТВАРИНА РОКУ –
РОПУХА”
з мешканкою села
Секретарка –
ропухою.

Знайомство членів дослідної команди проекту "ТВАРИНА РОКУ - РОПУХА" з книжковою виставкою : "Тваринний світ України" у Секретарській сільській бібліотеці , яка приурочена Всесвітньому дню захисту тварин

4 жовтня – день святого Франциска Ассизського, який вважається покровитель тварин.

За переказами, святий Франциск з особливою турботою ставився до усіх живих істот і відчував їхню біль і страждання гостріше за свої власні, міг спілкуватися з тваринами. Його вважають "патроном" екологів всього світу.

Список використаних джерел:

https://museumkiev.org/zoo/esseis/bufo_ukr.html

<https://zpkrai.jimdo.com/>

https://museumkiev.org/zoo/esseis/bufo_ukr.html

Писанець Є. М. Земноводні України (посібник для визначення амфібій України та суміжних країн). — Київ: Видавництво Раєвського, 2007.

Фауна України. Том 7: Земноводні та плазуни / под. ред. Таращук В. І. — Київ: Видавництво АН УРСР, 1959.

Червона книга України. Тваринний світ / І.А. Акімов. — К.: Глобалконсалтинг, 2009.
